

Köszöntő Hannah Arendt mellszobrának átadása alkalmából

Tisztelt Hajdu Polgármester Úr,

Kedves László Tamás képviselő Úr,

Hölgyeim és Uraim!

Az 1956-os magyar forradalom a közelmúlt egyik legfontosabb eseménye volt. Ez a forradalom megmutatta, hogy az emberek készek kiállni és harcolni a demokráciáért és a szabadságért. De azt is megmutatta, hogy ez a küzdelem a legkülönbébb módokon folyik.

Egyrészt azok által, akik kimennek az utcákra, mint ahogy ezt sok magyar diák tette 1956-ban, amikor összegyűltek a parlament épülete és a rádió-székház előtt. Másrészt pedig azok által, akik tollat és a papírt ragadtak a magyar ügy érdekében, ahogy ezt Hannah Arendt is tette.

Mint zsidó szülők lánya, Hannah Arendt maga is átélte a szisztematikus zsidóüldözést és a német lakossággal szemben folytatott folyamatos agyimosást, amelyet a náci rezsim alkalmazott. Ezen tapasztalatok alapján Hannah Arendt 1950 után kidolgozott egy elméletet a totalitárius uralmi rendszerekről, amelyek közé a náci rezsim mellett a sztálinizmust is számlálta.

Bár a politikában már 1956 előtt megkezdtek a sztálini eszmék lebontását, Magyarországon még mindig erős befolyással bírtak a Sztálin alatt kiépült hatalmi struktúrák. A maga kora egyik nagy gondolkodójaként Hannah Arendt jól látta, hogy a rendszer ellen lázadó magyar felkelés egyetemes jele volt annak, hogy az emberiség soha nem fogja abbahagyni az igazságért, a demokráciáért és a szabadságért folytatott harcot, függetlenül attól, hogy milyen körülmények között él egy-egy társadalom.

Ezért nagy megtiszteltetés számomra az, hogy ma itt lehetek Önökkel Budapest 15. kerületében ezen az ünnepségen.

Mert Hannah Arendt mellszobrával egy olyan nő előtt fejezzük ki a tiszteletünket, aki nem arra nézett elsősorban, hogy a magyar forradalmat leverték, hanem arra a tényre, hogy ez a forradalom megtörtént a megfélemlítés és az elnyomás ellenére is. Ily módon felismerte, hogy ez a magyar harc a szabadságért, az igazságért és a demokráciáért nem csak az akkoriban élt magyar emberek számára volt fontos, hanem ma is mindazoknak, akik szintén kiállnak ezen értékek mellett. Pont emiatt volt annyira helyénvaló döntés az, hogy Hannah Arendt mellszobrát ideállították Albert Camus és Zbigniew Herbert szobrai mellé. Ez is jól mutatja azt, hogy ők hárman mennyire elkötelezetten támogatták a magyarok törekvéseit azokban a nehéz időkben a forradalom alatt.

Ebben a szellemben, örömmre szolgál, hogy jelen lehetek ezen az ünnepségen, és Hannah Arendt mellszobrát Önnel együtt adhatom át, tisztelt polgármester úr.